Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om statens skadeståndsverksamhet och till lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om statens skadeståndsverksamhet och till lagar som har samband med den (RP 207/2026 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört
- lagstiftningsråd Jarmo Huotari, finansministeriet
- specialsakkunnig Anu Polojärvi, justitieministeriet
- regeringsråd Kirsi Terhemaa, social- och hälsovårdsministeriet
- ersättningschef Katja Järveläinen, Statskontoret.

Skriftligt yttrande har lämnats av
- riksdagens kansli
- republikens presidents kansli
- Patent- och registerstyrelsen
- Patientförsäkringscentralen.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att lagen om statens skadeståndsverksamhet, lagen om Statskontoret, lagen om inkomstdatasystemet, lagen om Patent- och registerstyrelsen samt lagen om partiell finansiering av 2009 års läkemedelsskadeersättningar med statsmedel ändras.

Det föreslås att tillämpningsområdet för lagen om statens skadeståndsverksamhet samt Statskontorets behörighet preciseras och att Statskontoret ges möjlighet att i vissa fall anvisa den som kräver ersättning att väcka talan vid allmän domstol utan behandling och beslut av Statskontoret. Det föreslås också bestämmelser om förfarandet med befullmäktigande mellan myndigheter. De lagstadgade uppgifter som föreskrivs för Statskontoret i lagen om Statskontoret ska minskas och rätten att få uppgifter preciseras. Det föreslås att till lagen om Statskontoret fogas en bestämmelse om avgörande och överföring av förvaltningsklagan. Dessutom föreslås att lagen

om inkomstdatasystemet ändras så att Statskontoret ges en ny rätt att få uppgifter ur inkomstregistret. I lagen om Patent- och registerstyrelsen ska ämbetsverkets ansvar preciseras i fråga om uppgiften att utveckla elektroniska affärshandlingar som överförs från Statskontoret på Patent- och registerstyrelsen. Ersättningsverksamheten för de skador som orsakats av Pandemrixvaccinet och som i första hand har ersatts ur läkemedelsskadeförsäkringen ska i enlighet med gällande lagstiftning överföras till staten när det försäkringsbelopp som har reserverats för skadorna överskrids. Propositionen utgör en förberedande åtgärd för överföringen av ersättningsverksamheten till Statskontoret.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2027 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2027, dock så att ändringen av 2 e § i lagen om Statskontoret föreslås träda i kraft den 1 september 2028 och lagen om ändring av lagen om partiell finansiering av 2009 års läkemedelsskadeersättningar med statsmedel den 1 mars 2029.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Regeringen föreslår ändringar i lagen om statens skadeståndsverksamhet (978/2014), i lagen om Statskontoret (305/1991) och i tre andra lagar. Ändringsförslagen hänför sig till exempel till preciseringen av tillämpningsområdet för den förstnämnda lagen och av Statskontorets behörighet, bevakningen av statens intresse vid domstol och möjligheten att avstå från att behandla ett ersättningsanspråk.

Målet är att minska antalet lagstadgade uppgifter som hör till Statskontoret, koncentrera uppgifterna till mer verkningsfulla helheter och minska risken för att de uppgifter som olika myndigheter ansvarar för överlappar varandra. Dessutom görs statens skadeståndsverksamhet smidigare, rätten att få uppgifter preciseras och Statskontorets ställning som företrädare för staten i skadeståndsärenden förtydligas. De föreslagna ändringarna möjliggör även att ersättningsförfarandet för Pandemrixvaccinet fortsätter oavbrutet när ersättningsansvaret överförs från Läkemedelsskadeförsäkringspoolen till Statskontoret.

Sammantaget anser förvaltningsutskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslagen, men med de ändringar som framgår av detaljmotiveringen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagen om ändring av lagen om statens skadeståndsverksamhet

1 §. Tillämpningsområde. Enligt det föreslagna 2 mom. tillämpas lagen om statens skadeståndsverksamhet inte på skadeståndsanspråk mot republikens president, republikens presidents kansli, riksdagsarbetet, justitiekanslern, justitiekanslersämbetet, riksdagens justitieombudsman eller riksdagens justitieombudsmans kansli och inte heller på handläggning

av sådana anspråk på ersättning som grundas på sak- eller förmögenhetsskada och som gäller de situationer som avses i bestämmelsen.

Det är motiverat att riksdagsarbetet lämnas utanför lagens tillämpningsområde. Förvaltningsutskottet föreslår att bestämmelsen kompletteras så att lagen inte heller tillämpas på riksdagens kansli. Riksdagens kansli är en fast del av riksdagens organisation och kan inte avskiljas från riksdagens verksamhet som högsta statsorgan (t.ex. GrUU 33/2025 rd). Eftersom riksdagens kanslis uppgifter inte helt kan avskiljas från riksdagsarbetet kan det inte anses ändamålsenligt att Statskontoret ska avgöra huruvida ett visst ärende hör till riksdagsarbetet. I och med att lagen inte tillämpas på riksdagens kansli ska eventuella skadeståndsanspråk mot riksdagens kansli avgöras av riksdagens kanslikommission eller av en tjänsteman vid riksdagen som kanslikommissionen förordnat.

2 Lagen om ändring av lagen om Statskontoret

2 §. Ändringar i 1 mom. 2 punkten har föreslagits också i regeringens proposition RP 248/2026 rd, som finansutskottet har lämnat betänkande om (FvUB 27/2026 rd). Förvaltningsutskottet har samordnat den ändring som nu föreslås med ovan nämnda ändring. Det innebär att också ingressen måste ändras.

2 d §. I 1 mom. 18 punkten föreslås det bestämmelser om Statskontorets rätt att få uppgifter och handlingar för avgörande av ett ärende som behandlas med stöd av ett tjänste- och arbetskollektivavtal om en förmån som motsvarar grupplivförsäkring. Enligt motiven begränsas rätten att få uppgifter till situationer där de uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av ärendet ännu inte har lämnats till Statskontoret. Sakkunniga har påpekat att det inte framgår av bestämmelsens ordalydelse att Statskontorets rätt att få uppgifter är sekundär. Utskottet föreslår att bestämmelsen preciseras till denna del.

Enligt det föreslagna 2 mom. har Statskontoret rätt att få de uppgifter som avses i de lagrum som det hänvisas till i bestämmelsen också när det är fråga om bevakning av statens intresse i ett ärende som gäller statens regressrätt eller återkrav av ersättning. Utskottet konstaterar att de uppgifter som det hänvisas till i 1 mom. 18 punkten gäller ansökningar om en förmån som motsvarar grupplivförsäkring och som det avtalats om i ett tjänste- och arbetskollektivavtal. Det är således inte fråga om lagstadgad regressrätt eller rätt att återkräva ersättning som betalats till ett för stort belopp eller utan grund. Inte heller i tjänste- och arbetskollektivavtalet av den 27 november 2025 om en förmån som motsvarar grupplivförsäkring har det avtalats om regressrätt eller återkrav. Utskottet föreslår att 2 mom. preciseras så att hänvisningen till 1 mom. 18 punkten stryks ur bestämmelsen.

2 e §. Utskottet föreslår att bestämmelser om Statskontorets rätt att på begäran få nödvändiga handlingar och uppgifter av Läkemedelsskadeförsäkringspoolen i stället för i lagen om Statskontoret ska finnas i lagen om partiell finansiering av 2009 års läkemedelsskadeersättningar med statsmedel *(lagförslag 5)*. Utskottet föreslår därför att 2 e § i *lagförslag 2* stryks. Det medför också ändringar i ingressen och ikraftträdandebestämmelsen.

3 Lagen om ändring av 13 § i lagen om inkomstdatasystemet

13 §. Uppgiftsanvändares rätt att få uppgifter ur inkomstdatasystemet. Utskottet föreslår att det i 1 mom. 16 punkten görs en motsvarande precisering om att Statskontorets rätt att få uppgifter är sekundär som i 2 d § 1 mom. 18 punkten *i lagförslag 2*.

5 Lagen om ändring av lagen om partiell finansiering av 2009 års läkemedelsskadeersättningar med statsmedel

4 a §. Överföring av verkställigheten av ersättningar på Statskontoret.

Förvaltningsutskottet föreslår att det till paragrafen fogas ett 2 mom., enligt vilket Statskontoret har rätt att trots sekretessbestämmelserna av Läkemedelsskadeförsäkringspoolen få nödvändiga uppgifter och handlingar för att bereda verkställigheten av ersättningar för skador orsakade av Pandemrixvaccinet. Enligt erhållen utredning lämpar sig bestämmelsen innehållsmässigt bättre i *lagförslag 5* än i *lagförslag 2*, där den föreslås ingå enligt propositionen. Utskottet föreslår samtidigt att det i propositionen föreslagna 2 mom. flyttas till 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen, vilket också medför en teknisk precisering av paragrafens 1 mom. Utskottet föreslår dessutom att rubriken ändras så att den motsvarar paragrafens innehåll.

Ikraftträdandebestämmelsen. Utskottet har på det sätt som nämns ovan flyttat bestämmelsen om Statskontorets rätt att få uppgifter om skador orsakade av Pandemrixvaccinet i *lagförslag 2* till *lagförslag 5*. Enligt propositionen ska nämnda bestämmelse träda i kraft den 1 september 2028 och *lagförslag 5* i övrigt den 1 mars 2029. Enligt erhållen utredning medför avslutandet av ersättningsverksamheten, avstämningen av bokföringen och beräkningen av det återstående ersättningsbeloppet mer arbete än vanligt i början av året. Därför har det föreslagits att det återstående ersättningsbeloppet ska överföras först den 1 april 2029. Utskottet föreslår att ikraftträdandebestämmelsen kompletteras så att 4 a § 1 mom. träder i kraft den 1 mars 2029 och så att Läkemedelsskadeförsäkringspoolen den 1 april 2029 till Statskontoret överför den del av det försäkringsbelopp som anvisats för ersättningar för skador orsakade av Pandemrixvaccinet och som återstår den 1 mars 2029.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 4 i proposition RP 207/2026 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1—3 och 5 i proposition RP 207/2026 rd med ändringar.
(Utskottets ändringsförslag)

Betänkande

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om statens skadeståndsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om statens skadeståndsverksamhet (978/2014) 1 och 2 §, av dem 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 127/2024 och 490/2024, samt

fogas till lagen nya 4 a och 4 b § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på handläggning av skadeståndsanspråk mot staten, om anspråket grundas på ett fel eller en försummelse som en statlig myndighet har begått eller på verksamhet för vilken staten svarar oberoende av uppsåt eller vårdslöshet. Denna lag tillämpas också på av tredje parter ställda ersättningsanspråk som finska staten har förbundit sig att handlägga med stöd av ett för Finland bindande avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter eller avtalet mellan Republiken Finlands regering och Amerikas förenta staters regering om försvarssamarbete (FördrS 69/2024). När det är fråga om ersättning som grundas på en dom som Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna har meddelat, på förlikning vid nämnda domstol enligt artikel 39 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (FördrS 19/1990) eller på en dom eller ett beslut som något annat internationellt rättskipnings- eller undersökningsorgan har meddelat, tillämpas lagen dock bara på betalningen av ersättning av statsmedel.

Denna lag tillämpas inte på skadeståndsanspråk mot republikens president, republikens presidents kansli, riksdagsarbetet, riksdagens kansli, justitiekanslern, justitiekanslersämbetet, riksdagens justitieombudsman eller riksdagens justitieombudsmans kansli och inte heller på handläggning av anspråk på ersättning som grundas på sak- eller förmögenhetsskada och gäller

1) sådana skador på fastigheter som uppkommit i Försvarsmaktens verksamhet eller skador som uppkommit vid militär krishantering eller skador som härrör från det internationella samarbete, den övningsverksamhet eller den övriga internationella verksamhet som Försvarsmakten har i utlandet,

2) skador som uppkommit i polisens och gränsbevakningsväsendets verksamhet,

3) skador som uppkommit vid utsökning,

4) skador som uppkommit vid lantmäteriförrättning eller till följd av fel eller brister i register som lantmäteriverket för,

5) skador som har sin grund i beskattning eller uppkommit vid påförande av tullar, skatter och avgifter som Tullen tar ut, eller

6) skador som har sin grund i upprätthållande av trafikleder.

Denna lag tillämpas inte heller på handläggning av skadeståndsanspråk som grundas på avtal, statliga anställningsförhållanden, lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016), lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016) eller lagen om offentlig försvars- och säkerhetsupphandling (1531/2011).

Denna lag tillämpas på ersättning av kläder och andra personliga bruksföremål som skadats i samband med en personskada också när det är fråga om en skada som avses i 2 mom. 1–4 och 6 punkten.

2 §

Behörig myndighet och bevakning av statens intresse vid domstol

Statskontoret är behörig myndighet i skadeståndsverksamhet som faller under denna lags tillämpningsområde. Statskontoret svarar på statens vägnar samt bevakar statens rätt och fördel i alla ärenden som faller under denna lags tillämpningsområde.

Om behörigheten i ett ärende som avses i 1 § 2 mom. 1–6 punkten är delad, kan den behöriga myndigheten bemyndiga en annan myndighet att svara på statens vägnar och bevaka statens rätt och fördel vid domstol.

4 a §

Rättslig företrädare för högkvarter i alliansen

Statskontoret ska på begäran av ett militärstrategiskt högkvarter bevaka Nordatlantiska fördragsorganisationens intresse i ärenden som faller under denna lags tillämpningsområde.

I sådana situationer som avses i 1 mom. kan en person som står i tjänsteförhållande till Statskontoret och som uppfyller behörighetsvillkoren i 15 kap. 2 § i rättegångsbalken vara rättegångsombud.

4 b §

Avstående från behandling av ersättningsanspråk

Statskontoret kan avstå från att behandla ett ersättningsanspråk, om

1) ett avgörande av ersättningsanspråket förutsätter att muntliga bevismedel används,

2) Statskontoret redan tidigare har avgjort ett av sökanden framställt ersättningsanspråk enligt denna lag som hänför sig till samma skadefall, och det inte finns anledning att bedöma saken på något annat sätt, eller

3) samma ersättningsanspråk är anhängigt eller tidigare har avgjorts vid allmän domstol, i ett förfarande enligt lagen om skiljeförfarande (967/1992) eller i ett internationellt rättskipnings- eller undersökningsorgan.

Betänkande

Om Statskontoret avstår från att behandla ett ersättningsanspråk, ska det ge sökanden anvisningar för väckande av talan mot staten i tingsrätten på det sätt som föreskrivs om tvistemål.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av lagen om Statskontoret

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Statskontoret (305/1991) 2 § 1 mom., 2 b §, 2 d § 1 mom. 1 och 2 punkten, 11 punkten underpunkterna b och c, 14 punkten underpunkt b och 15 punkten underpunkt c samt 2 d § 2 mom.,

sådana de lyder, 2 § 1 mom. i lagarna 591/2024 och / , 2 d § 1 mom. 2 punkten, 11 punkten underpunkterna b och c, 14 punkten underpunkt b och 15 punkten underpunkt c samt 2 d § 2 mom. i lag 591/2024, 2 b § i lagarna 1369/2019, 1076/2022 och 591/2024 samt 2 d § 1 mom. 1 punkten i lag 341/2025, samt

fogas till 2 d § 1 mom., 11 punkten, sådan den lyder i lag 591/2024, en ny underpunkt d och till 2 d § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 591/2024 och 341/2025, nya 16–18 punkter samt till lagen en ny ~~nya 2 c och~~ 5 a § som följer:

2 §

Om det inte föreskrivs annat om behörigheten någon annanstans, har Statskontoret till uppgift att

1) ordna service i samband med skötsel av statens skulder, placeringar och finansiering samt sköta uppgifter som anknyter till förvaltning och övervakning av statliga lån, statsborgen, statsgarantier och statliga räntestöd,

2) ~~sköta statens centralbokföring och bereda statsbokslutet samt~~ styra ekonomiförvaltningen och betalningsrörelsen vid statliga ämbetsverk, inrättningar och statliga fonder utanför budgeten,

3) handlägga statens skadeståndsärenden och förmånsärenden, juridiska ärenden som gäller kvarlåtenskap, avgiftsbefrielseärenden samt påföra försummelseavgifter för vissa försäkringar och avgifter som kan jämställas med försäkringspremier,

4) vara ansvarig myndighet för administrationen av kommunernas och välfärdsområdenas informationsresurs för ekonomisk information och vara personuppgiftsansvarig för informationsresursen,

5) producera och utveckla analys- och rapporteringstjänster inom statsförvaltningen och publicera information som producerats i tjänsterna i det allmänna datanätet till stöd för styrningen och ledningen och för att säkerställa effektiviteten och öppenheten i statens verksamhet och i användningen av statens medel samt producera analyser för statsrådet till stöd för beredningen och beslutsfattandet,

6) vara ansvarig myndighet för förvaltningen av informationsresursen för statsunderstödsverksamheten och av tjänsterna inom den, och producera och publicera informationsmaterial i tjänsten för publicering och användning av uppgifter om statsunderstöd, samt producera analys- och rapporteringstjänster som hänför sig till statsunderstöd och statsunderstödsverksamheten för statsrådet till stöd för beredningen och beslutsfattandet,

7) för sin del sköta förvaltningen av, tillsynen över och granskningen av Europeiska unionens facilitet för återhämtning och resiliens,

8) upprätthålla det elektroniska upphandlingsannonssystemet och tillhörande tjänster,

9) utveckla statens arbetsliv,

10) sköta andra än i 1–9 punkten avsedda och till ämbetsverkets ansvarsområde hörande uppgifter som ålagts ämbetsverket i lag och som finansministeriet förordnat.

— —

2 b §

Statskontoret har rätt att behandla sådana personuppgifter och sådana uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter som är nödvändiga för utförandet av den i 2 § 1 mom. 4 punkten avsedda uppgiften som anknyter till informationsresursen för ekonomisk information och av de i 2 § 1 mom. 6 punkten avsedda uppgifterna för förvaltning av informationsresursen för statsunderstödsverksamheten och av tjänsterna inom den. Statsrådets kansli, utrikesministeriet, finansministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och miljöministeriet har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av Statskontoret få sådana uppgifter som hör till deras service i samband med skötsel av statens skulder, placeringar och finansiering samt sådana uppgifter som anknyter till deras förvaltning och övervakning av statliga lån, statsborgen, statsgarantier och statliga räntestöd och som är nödvändiga för ministeriernas skötsel av uppgifterna inom respektive förvaltningsområde. Dessutom har finansministeriet för att utreda statens ekonomiska riskhantering och minimera riskerna trots sekretessbestämmelserna rätt att få nämnda uppgifter också i fråga om ansvaren för den förvaltning som lyder under de ovannämnda ministerierna. Inrikesministeriet, finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, arbets- och näringsministeriet, Statistikcentralen, Utbildningsstyrelsen, Institutet för hälsa och välfärd, Tillstånds- och tillsynsverket, Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret, Finlands Kommunförbund rf samt aktiebolaget Maakuntien tilakeskus Oy har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av Statskontoret få de uppgifter om kommunernas och välfärdsområdenas informationsresurs för ekonomisk information som är nödvändiga för att fullgöra sina uppgifter.

Behovet att bevara uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter ska bedömas vart femte år.

De uppgifter i kommunernas och välfärdsområdenas informationsresurs för ekonomisk information som inte innehåller personuppgifter ska Statskontoret publicera i det allmänna datanätet. Uppgifterna i informationsresursen för statsunderstödsverksamheten ska Statskontoret publicera i tjänsten för publicering och användning av uppgifter om statsunderstöd i enlighet med vad som föreskrivs i 32 d § i statsunderstödslagen (688/2001).

Betänkande

Avgift tas inte ut för användning av kommunernas och välfärdsområdenas informationsresurs för ekonomisk information och inte heller för användning av informationsresursen för statsunderstödsverksamheten eller av tjänsterna inom den.

2 d §

För skötseln av uppgifterna enligt 2 § 1 mom. 1 och 3 punkten har Statskontoret rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om användningen av uppgifter få nödvändiga handlingar och uppgifter tillsammans med identifieringsuppgifter enligt följande:

1) för tillsyn över efterlevnaden av 16 § om användning av bostaden i lagen om systemet för bostadssparande (339/2025) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Lantmäteriverket, Finlands miljöcentral och Skatteförvaltningen samt för behandling av ansökan om avstående från regressanspråk enligt 34 § 2 mom. i lagen om systemet för bostadssparande och 13 § 2 mom. i lagen om statsborgen för bostadslån (340/2025) uppgifter om sökandens inkomst av Skatteförvaltningen,

2) för utförande av tillsynsuppgifter enligt 36 § i aravalagen (1189/1993) av Centralen för statligt stött bostadsbyggande, av den kommun där den bostad för vilken ägarbostadsaravalån eller hyresbostadsaravalån har beviljats är belägen och av Skatteförvaltningen samt för utförande av den uppgift som föreskrivs i 2 § 2 punkten i lagen om Centralen för statligt stött bostadsbyggande (1001/2024) av Centralen för statligt stött bostadsbyggande,

— —

11) för avgörande av ett ärende som behandlas med stöd av brottsskadelagen (1204/2005)

b) av Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter, arbetsgivare, arbetslöshetskassor och andra som beviljar förmåner,

c) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter, av instanser som verkställer rehabilitering, av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård och av socialserviceproducenter och vårdinrättningar, samt

d) av Rättsregistercentralen ur bötesregistret för att göra en ändringsanmälan till inkomstregistret om att en förmån har betalats utan grund,

— —
— —

14) för avgörande av ett ärende som behandlas med stöd av lagen om statens skadeståndsverksamhet (978/2014) eller för bevakning av statens intresse

b) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Statens ämbetsverk på Åland, Skatteförvaltningen, förundersökningsmyndigheter, Polisstyrelsen, Åklagarmyndigheten, domstolar, Utsökningsverket, Rättsregistercentralen ur bötes- och straffregistret, de nämnder som har inrättats för att behandla besvärsärenden, den myndighet som avgjort ett ärende som gäller en klagan samt Migrationsverket,

— —
— —

15) för avgörande av ett ärende som behandlas med stöd av lagen om skadeersättningar vid statliga tjänsteresor (530/2017)

c) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård som avses i 2

§ 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter, av instanser som verkställer rehabilitering, av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård och av socialserviceproducenter och vårdinrättningar,

— —

16) för avgörande av ett ärende som behandlas med stöd av lagen om ersättning av statsmedel till statsanställda för kostnader för vissa rättegångar (269/1974)

a) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Statens ämbetsverk på Åland, förundersökningsmyndigheter, Åklagarmyndigheten och domstolar, samt

b) av försäkringsanstalter och arbetsgivare,

17) för avgörande av ett ärende som behandlas med stöd av lagen om ersättande av vissa skador som uppkommit i tjänsteutövning eller arbetsuppgift i statens tjänst (794/1980)

a) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Statens ämbetsverk på Åland, förundersökningsmyndigheter, Åklagarmyndigheten och domstolar, samt

b) av försäkringsanstalter och arbetsgivare,

18) för avgörande av ett ärende som behandlas med stöd av ett i lagen om statens tjänstekollektivavtal (664/1970) avsett tjänste- och arbetskollektivavtal om en förmån som motsvarar grupplivförsäkring, förutsatt att sökanden inte har lämnat uppgifterna i samband med sin ansökan,

a) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Statens ämbetsverk på Åland, förundersökningsmyndigheter och Skatteförvaltningen,

b) av vårdinrättningar, samt

c) av försäkringsanstalter och arbetsgivare.

En uppgift som avses i 1 mom. lämnas emellertid inte ut om den är sekretessbelagd med stöd av 24 § 1 mom. 2, 5 eller 7–11 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Statskontoret har rätt att få de uppgifter som avses i 1 mom. 6, 8, 11–13 och 15–17 punkten också när det är fråga om bevakning av statens intresse i ett ärende som gäller statens regressrätt eller återkrav av ersättning.

— —

~~2 c §~~

~~Statskontoret har avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om användningen av uppgifter rätt att av Läkemedelsskadeförsäkringspoolen på begäran få de nödvändiga uppgifter och handlingar som den har i sin besittning för verkställighet av ett ärende som överförs till Statskontoret med stöd av lagen om partiell finansiering av 2009 års läkemedelsskadeersättningar med statsmedel (211/2013).~~

5 a §

Bestämmelser om förvaltningsklagan finns i 8 a kap. i förvaltningslagen (434/2003). En förvaltningsklagan över Statskontorets eller dess tjänstemäns verksamhet avgörs av generaldirektören. I Statskontorets arbetsordning kan det bestämmas att en klagan över verksamheten vid en avdelning vid Statskontoret eller dess tjänstemän emellertid avgörs av avdelningschefen vid avdelningen i fråga, med undantag för en klagan över åtgärder vidtagna av avdelningschefen, som avgörs av generaldirektören.

En förvaltningsklagan över generaldirektörens verksamhet avgörs av finansministeriet. Ministeriet kan överföra en förvaltningsklagan som gäller ämbetsverkets eller dess tjänstemäns

åtgärder till ämbetsverket för behandling och avgörande, med undantag för en förvaltningsklagan över åtgärder vidtagna av generaldirektören för Statskontoret.

Denna lag träder i kraft den 20 . ~~Lagens 2 e § träder dock i kraft först den 20 .~~

3.

Lag

om ändring av 13 § i lagen om inkomstdatasystemet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om inkomstdatasystemet (53/2018) 13 § 1 mom. 16 punkten, sådan den lyder i lag 342/2025, som följer:

13 §

Uppgiftsanvändares rätt att få uppgifter ur inkomstdatasystemet

Inkomstregisterenheten förmedlar och lämnar ut sådana uppgifter ur inkomstregistret som en uppgiftsanvändare trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, med stöd av någon annan lag har rätt att få av prestationsbetalaren eller av andra uppgiftsanvändare, som följer:

— —

16) till Statskontoret för avgörande av ett ärende enligt trafikförsäkringslagen, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, lagen om ersättning till statsanställda för olycksfall som inträffat under förhållanden som hänför sig till distansarbete (1012/2022), lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom (1521/2016), lagen om ersättning för skada eller sjukdom som har uppkommit under studierelaterade förhållanden som är jämställbara med arbete, lagen om skadestånd för olycksfall åt personer, som intagits i särskilda straff-, underhålls- och vårdanstalter, lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag (1522/2016), räddningslagen (379/2011), lagen om olycksfallsersättning i vissa fall åt den som lämnat bistånd vid fullgörandet av tjänsteåliggande (625/1967), sjöräddningslagen (1145/2001), beredskapslagen (1552/2011), polislagen (872/2011), lagen om nämndemän vid tingsrätterna (675/2016), lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011), brottsskadelagen (1204/2005), lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), ärvdabalken (40/1965), lagen om ersättning av statens medel som till

följd av frihetsberövande skall betalas till oskyldigt häktad eller dömd (422/1974), lagen om avgiftsbefrielse (529/1980), lagen om ersättning för olycksfall som orsakats civilpersoner av krigsmateriel (1213/1990), viltskadelagen (105/2009), lagen om systemet för bostadssparande (339/2025), lagen om statsborgen för bostadslån (340/2025), lagen om överföring av skötseln av lån och fordringar inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde på Statskontoret (78/2007) och lagen om statens skadeståndsverksamhet (978/2014) som är under handläggning samt för avgörande av ett ärende som behandlas med stöd av ett i lagen om statens tjänstekollektivavtal (664/1970) avsett tjänste- och arbetskollektivavtal om en förmån som motsvarar grupplivförsäkring, förutsatt att sökanden inte har lämnat uppgifterna i samband med sin ansökan,

— —

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

_____

4.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om Patent- och registerstyrelsen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Patent- och registerstyrelsen (578/2013) 2 § 2 mom., sådant det lyder i lag 724/2024, som följer:

2 §

Uppgifter

— —

Patent- och registerstyrelsen svarar för samordningen av nätverket för företagens digitala ekonomiförvaltning och av den gemensamma utvecklingen av företagens digitala ekonomiförvaltning samt för utvecklandet och övervakningen av verksamheten inom och användningen av nätverket för förmedling av elektroniska affärshandlingar.

— —

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av lagen om partiell finansiering av 2009 års läkemedelsskadeersättningar med statsmedel

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till lagen om partiell finansiering av 2009 års läkemedelsskadeersättningar med statsmedel (211/2013) en ny 4 a § som följer:

4 a §

~~*Överföring av verkställigheten*~~ *Verkställigheten av ersättningar* ~~*på Statskontoret*~~

Statskontoret svarar ~~från och med den 1 mars 2029~~ för verkställigheten av ersättningar för skador som orsakats av Pandemrixvaccinet. När ersättningar bestäms iakttas 5 kap. 2, 2 a–2 d, 3, 4, 7 och 8 § i skadeståndslagen (412/1974). På handläggningen av ersättningsärenden tillämpas i övrigt vad som i lagen om statens skadeståndsverksamhet (978/2014) föreskrivs om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten.

~~När verkställigheten av ersättningarna i enlighet med 1 mom. överförs på Statskontoret ska Läkemedelsskadeförsäkringspoolen till Statskontoret överföra den vid överföringstidpunkten återstående delen av det försäkringsbelopp som anvisats för ersättning av skador orsakade av Pandemrixvaccinet.~~

Statskontoret har rätt att trots sekretessbestämmelserna av Läkemedelsskadeförsäkringspoolen få nödvändiga uppgifter och handlingar för att bereda verkställigheten av ersättningar för skador orsakade av Pandemrixvaccinet.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 4 a § 1 mom. träder dock i kraft först den 1 mars 2029.

Läkemedelsskadeförsäkringspoolen ska den 1 april 2029 till Statskontoret överföra den del som den 1 mars 2029 återstår av det försäkringsbelopp som anvisats för ersättningar av skador orsakade av Pandemrixvaccinet.

Betänkande

Helsingfors 10.11.2026

I den avgörande behandlingen deltog

vice ordförande Pihla Keto-Huovinen saml
medlem Eveliina Heinäluoma sd
medlem Petri Honkonen cent
medlem Juha Hänninen saml
medlem Christoffer Ingo sv
medlem Mari Kaunistola saml
medlem Anna Kontula vänst
medlem Rami Lehtinen saf
medlem Hanna Räsänen cent
medlem Joakim Vigelius saf
medlem Juha Viitala sd
medlem Paula Werning sd
medlem Ben Zyskowicz saml.

Sekreterare var

utskottsråd Henri Helo.